

Rada Evropy
DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE SKOTU
(přijata stálým výborem 21.10.1988 a platná od 21.10.1989.)

Při svých zasedáních a na základě čl. 23 jednacího řádu využil stálý výbor ke konzultacím mezinárodní organizace nebo experty rady Evropské konfederace, Federace veterinárních lékařů EHS, Společnosti pro veterinární etologii a Světové společnosti pro ochranu zvířat (tato poslední zastupovala rovněž Evropskou skupinu pro životní pohodu zvířat.)

PREAMBULE

Stálý výbor Evropské dohody o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely přihlédl k tomu, že podle čl. 9 je odpovědný za vypracování a přijímání doporučení smluvním stranám. Ty obsahují podrobná ustanovení pro uplatňování zásad v I kapitole dohody a opírají se o vědecké poznatky týkající se různých druhů zvířat;

byl si rovněž vědom zkušeností získaných při uplatňování zásad životní pohody zvířat, vytyčených v člancích 3-7 dohody;

vzal v úvahu, že ve světle ověřených zkušeností a vědeckých poznatků o nezbytných potřebách skotu, týkajících se zdraví a životní pohody, je třeba vyvíjet stále úsilí k tomu, aby se stávající a budoucí chovatelské systémy upravovaly tak, aby tyto potřeby uspokojovaly;

byl si vědom toho, že základní předpoklady pro zachování zdraví a životní pohody skotu spočívají v dobrých chovatelských praktikách, chovatelském systému, který odpovídá fyziologickým potřebám a potřebám souvisejícím se způsobem chování a ve vhodných faktorech vnějšího prostředí tak, aby podmínky, v nichž je skot chován, splňovaly potřebu náležité výživy a krmné techniky, volného pohybu, fyzické pohody, normálního chování při vstávání, uléhání, odpočinku a spánku, přijímání krmiva, přezvykování, kálení a močení, přiměřených sociálních kontaktů a ochrany proti nepříznivým klimatickým podmínkám, poranění, zamoření škůdci, nemocem nebo poruchám chování a jiné potřeby, podložené ověřenými zkušenostmi a vědeckými poznatky;

obával se, že výsledky některých pokroků v biotechnologiích mohou dále zkomplikovat problém vytváření životní pohody skotu a byl si vědom toho, že je nutno zajistit, aby tyto pokroky neměly nepříznivý vliv na zdraví a životní pohodu;

byl si rovněž vědom své povinnosti přehodnocovat kterékoli ze svých doporučení, jakmile se získají nové relevantní poznatky a chce proto doporučit všem smluvním stranám, aby pokračovaly ve výzkumu, zaměřenému na optimální využívání nové techniky ke splnění potřeb, souvisejících se zdravím a životní pohodou.

Z těchto důvodů přijal následující doporučení týkající se skotu:

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

1. Toto doporučení se týká veškerého skotu, chovaného pro hospodářské účely.
2. Pro účely tohoto doporučení se za tele pokládá zvíře mladší než 6 měsíců.
3. Nedílnou součástí tohoto doporučení tvoří přílohy obsahující zvláštní ustanovení.

OŠETŘOVÁNÍ A PROHLÍDKY SKOTU

Článek 2

O zvířata má pečovat dostatečně početný personál s takovými teoretickými a praktickými znalostmi o skotu a používaném chovatelském systému, aby byl schopen rozpoznat, je-li zdravotní stav zvířat dobrý či špatný, zjistit změny v chování a určit, zda celkové prostředí je přiměřené k zachování zdraví.

Článek 3

1. Všechna zvířata mají být nejméně jednou denně zevrubně prohlédnuta. Pokud je to třeba, má být pro tento úkon k dispozici zdroj světla. Uvázaná zvířata mají být zevrubně prohlédnuta nejméně dvakrát za den. Tyto prohlídky mají být vykonávány nezávisle na jakémkoliv systému automatického dohledu.

Jsou-li používána technická zařízení pro záznam informací, např. údajů o příjmu krmiva, jakosti mléka, tělesné teplotě, mají být využívána i ke sledování zdravotního stavu a získané informace mají být vyhodnocovány dvakrát denně.

2. Při zevrubné prohlídce má být věnována zvláštní pozornost tělesnému stavu, pohybům a polohám, přezvykování, stavu srsti, očí, uší, pokožky, ocasu a končetin včetně paznehtů. Zdravá zvířata vydávají zvuky a jeví aktivitu, pohyby a zaujímají polohy přiměřené stáří, pohlaví, plemeni nebo fyziologickému stavu. Oko má být čisté a jasné, postoj normální, srst čistá a lesklá, končetiny včetně paznehtů bez patologických nálezů. Zvířata normálně přijímají krmivo, pijí, sají mléko nebo kojí, normálně vstávají, uléhají a odpočívají a jeví i jinak normální pohyby a chování.

3. Zevrubná prohlídka stáda neznamená, že má být individuálně vyšetřeno každé zvíře. Individuální vyšetření se má provést jen u těch zvířat, u nichž je indikováno na základě celkové prohlídky.

Článek 4

1. Při prohlídce je třeba si uvědomit, že mezi příznaky poruchy zdraví patří apatie, ztráta chuti k příjmu krmiva, náhlý pokles doživnosti, zástava přežvykávání, výtok z očí nebo nozder, nadměrná salivace, přetrvávající kašel, otoky kloubů, kulhání a průjem. Pozornost je třeba věnovat i přítomnosti ektoparazitů, stavu trusu a spotřebě krmiva a vody.

2. Jestliže je zdravotní stav zvířat zjevně porušen, nebo jeví-li zvířata nežádoucí změny v chování, má odpovědná osoba podniknout neodkladné kroky ke zjištění příčiny a provést opatření k nápravě. Mine-li se tato okamžitá aktivita s účinkem, je třeba vyžádat radu veterinárního lékaře, nebo, je-li to nezbytné, jiného odborníka. Zjistí-li se, že příčinou je nepodstatný faktor, který nelze okamžitě napravit, má se náprava provést po vyprázdnění ustájovacího prostoru, nejpozději však do 12 měsíců.

BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

Článek 5

Při přípravách na ustájení skotu je třeba brát v úvahu rizikové faktory vnějšího prostředí, jako jsou hluk, vibrace a znečištění ovzduší.

Článek 6

1. Stavby a zařízení pro skot musejí být projektovány, provedeny a udržovány tak, aby vytvářely dobré hygienické podmínky, snižovaly riziko vzniku onemocnění nebo zranění a respektovaly podmínky požární prevence a ochrany. Chodby, vchody a východy mají být dostatečně široké k tomu, aby umožňovaly volný pohyb bez rizika poranění. V ustájovacím prostoru nemají být ostré rohy nebo výčnělky.

2. Stavby a zařízení pro skot mají být navrženy, provedeny a udržovány tak, aby bez nesnází umožňovaly zevrubnou prohlídku všech zvířat.

3. Konstrukce ustájovacích prostorů pro jednotlivé kategorie skotu vyjmenované v přílohách, ať se jedná o vazné nebo boxové stáje, mají umožňovat kdykoliv volný pohyb tak, aby si bez obtíží mohla upravovat srst. Mají poskytovat dostatečný prostor pro uléhání, odpočinek, spánek, natahování končetin a vstávání. Přivazování zvířat nemá vyvolat poranění nebo neklid, zejména při uléhání, vstávání, pití a přijímání krmiva.

Zvířata uvedená v přílohách tohoto doporučení mají mít možnost vidět ostatní zvířata a dotýkat se jich. Pokud je to možné, měla by zvířata mít možnost kontaktovat své druhy a projevovat znaky chování, související se sociální strukturou.

4. Podlahy nemají být kluzké, mají umožňovat odstraňování trusu, moči a rozlité vody a nemají způsobovat neklid nebo poranění zvířat. Pokud se používají roštové nebo jiné perforované podlahy, mají odpovídat dané kategorii, velikosti a hmotnosti zvířat a mají vytvářet pevný, rovný a stálý povrch.

5. K dispozici má být klec, ulička nebo podobné zařízení s rychlouzávěrem pro manipulaci se zvířaty při vyšetřování, ošetřování nebo testování.

6. K dispozici má být prostor pro oddělené ustájení zvířat a v případě potřeby pro jejich izolaci, aby mohla být ošetřována poraněná nebo nemocná zvířata.

7. V reprodukčních stájích mají být k dispozici porodní boxy..

8. Automatizované krmné systémy mají být navrženy tak, aby při jejich provozu získával chovatel nejméně stejné množství informací jako při ručním krmení, zejména pak o tom, zda jednotlivá zvířata zkonsumovala všechno předložené krmivo.

Článek 7

Smluvní strany by měly zvážit vytvoření podmínek

- a) pro ověřování a případné schvalování zdokonalených nebo nově vyvinutých metod chovu skotu z hlediska zdraví a životní pohody zvířat a
- b) vyžadování rad, týkajících se zdraví a životní pohody zvířat při výstavbě nových nebo rekonstrukci stávajících budov.

OŠETŘOVÁNÍ

Článek 8

Prostor potřebný pro skupinově ustájený skot má být vypočten s přihlédnutím k celkovému prostředí, stáří, pohlaví a hmotnosti zvířat a potřebám souvisejícím s chováním zvířat. V úvahu je rovněž třeba brát, zda se jedná o zvířata s rohy a jaká je velikost skupiny. Nedostatek prostoru nebo jeho přeplnění vede ke vzájemnému pošlapávání a k poruchám chování a jiným poruchám a je třeba tomu předejít.

Článek 9

1. Zvířata mají být udržována v čistotě.

2. Části ustájovacího prostoru, s nimiž přicházejí zvířata do styku, mají být důkladně očištěny a v případě potřeby desinfikovány vždy po vyprázdnění ustájovacího prostoru a předtím, než se uskuteční nový zástav. V době ustájení zvířat mají být vnitřní povrchy udržovány v náležité čistotě.

Článek 10

Všechna zvířata mají mít denně řádný přístup k odpovídajícímu výživnému, hygienicky nezávadnému a vyváženému krmivu nebo zdraví prospěšným tekutinám a k dostatečnému množství vody vyhovující jakosti tak, aby bylo

plně zachováno zdraví a vitalita, a aby byly pokryty fyziologické potřeby a potřeby související s chováním. Denně má být předkládáno objemné krmivo v množství odpovídajícím věku a fyziologickým potřebám.

Článek 11

1. Zařízení pro ustájení skotu mají být udržována tak, aby teplota prostředí, rychlost proudění vzduchu, relativní vlhkost, prašnost a jiné atmosférické vlivy neměly nepříznivé účinky na zdravotní stav a životní pohodu zvířat.
2. Zařízení pro ukládání hnoje a manipulaci s ním uvnitř a vně ustájovacích zařízení mají být řešena, udržována a provozována tak, aby zvířata nebyla vystavena zdravím škodlivým koncentracím plynů.
3. Je-li v uzavřených stájích zdravotní stav zvířat závislý na systému umělé ventilace, má být pro případ selhání systému zajištěn přísuv čerstvého vzduchu jiným způsobem.

Článek 12

Zvířata nemají být zbytečně vystavována trvalému nebo náhlému hluku. Ventilátory, krmná a jiná zařízení mají být konstruována, umístěna, provozována a udržována tak, aby způsobovala co nejmenší hluk a to jak přímo v místě ustájení, tak nepřímo skrze stavební konstrukce.

Článek 13

Zvířata nemají být držena permanentně v silném světle nebo v úplné tmě. Zdroje umělého osvětlení mají být umístěny tak, aby zvířata jimi nebyla zneklidňována a úroveň přirozeného i umělého osvětlení má být postačující k tomu, aby umožňovala normální chování.

Článek 14

Elektrická instalace a zařízení mají být udržována tak, aby zvířata nebyla vystavena účinkům bloudivého napětí.

Článek 15

Veškerá automatická a jiná mechanická zařízení, na jejichž funkci je závislé zdraví a životní pohoda zvířat, musí být kontrolována denně. Pokud by selhání ventilačního systému mohlo ohrozit zdraví nebo životní pohodu zvířat, je třeba je vybavit signalizačním zařízením, aby mohly být odhaleny a okamžitě odstraněny veškeré poruchy. Je-li okamžitá náprava nemožná, mají být uskutečněny vhodné kroky k zajištění zdraví a životní pohody zvířat do té doby, než bude porucha odstraněna.

Článek 16

1. Pokud je skot chován venku v místě bez přirozeného přístřešku nebo zastínění, má být nějakou formou zajištěna ochrana před povětrnostními vlivy.
2. Pastviny by měly být vybírány a ošetřovány tak, aby se zajistilo, že zvířata nebudou vystavena fyzikálním, chemickým ani jiným zdravotním rizikům, jimž chovatel může reálně předejít.

ZMĚNY FENOTYPU NEBO GENOTYPU

Článek 17

1. Postupy, které jsou spojeny se ztrátou významného množství tkáně nebo se změnou struktury kostí skotu, mají být zakázány. To se týká především:

- a) zákroků na jazyku nebo jeho amputace,
- b) odrohování jinou metodou než chirurgickým odstraněním rohů,
- c) zkracováním ocasu.

2. Výjimky ze zákazů uvedených v odstavci 1 lze povolit u zákroků, provedených pro veterinární účely,

- a) u následujících zákroků, které mohou být provedeny pouze v zájmu zvířat, nebo za podmínek uvedených v odstavcích 3 a nebo 4 :

- destrukce nebo odstranění rohovinotvorného okrsku v časně fázi, aby se předešlo pozdějšímu odrohování,
- odrohování, pokud je provedeno chirurgickým odstraněním rohů,
- zavedení nosního kruhu u býků nebo krav,

- b) u následujících zákroků, které podle možnosti nemají být prováděny, mohou však být povoleny ve smyslu ustanovení odstavců 3 nebo 4 za dodržení následujících podmínek :

- kastrace býků nebo býčků; přednost je třeba dát chirurgickému odstranění varlat, nikoliv však způsobem, který způsobuje zbytečnou a déle trvající úzkost a bolest;
 - ovarektomie u krav v žíru pokud ji povolují místní zákony;
- provádění výkrojů nebo otvorů do ušních boltců pokud je vyžadují nebo povolují místní orgány.

3. Zákroky, u nichž je jisté nebo pravděpodobné, že vyvolají silnou bolest, mají být prováděny v místním nebo celkovém zneclivění, které provede veterinární lékař nebo jiná osoba, která je k tomu podle místní právní úpravy oprávněna. Mezi tyto zákroky patří ovarektomie, odrohování a odstranění rohovinotvorné tkáně chirurgickou metodou nebo kauterizací u zvířat starších 4 týdnů; dále by měla mezi ně patřit i kastrace a vazektomie.

4. Zákroky, u nichž se nevyžaduje zneclivění, mají být prováděny tak, aby se předešlo zbytečné a déle trvající bolesti a úzkosti. Takové zákroky může provádět jen zkušený pracovník a za dodržení podmínek uvedených v odstavci 2 mezi ně patří:

- a) destrukce nebo odstranění rohovinotvorné tkáně u zvířat mladších než 4 týdny
 - chemickou kauterizací,
 - tepelnou kauterizací pod podmínkou, že bude provedena nástrojem, který vyvíjí potřebné teplo po dobu nejméně 10 sekund,
- b) nasazení nosního kruhu u býků nebo krav,
- c) výkroje nebo perforace ušních boltců.

Článek 18

1. Identifikační značky u skotu mají být provedeny pečlivě, zapracovanou osobou a tak, aby se během značení i po něm zabránilo zbytečné bolesti a úzkosti zvířat. Zejména by mělo být zakázáno používání toxických materiálů; leptací pasty a železa pro provádění výžehů by měly být používány pouze tehdy, nelze-li absolutně trvalé označení pro zvláštní účely (např. při zdolávání chorob) provést jinou metodou.

2. Obojky nebo řetězy a pouta na končetiny mají být udržovány v čistotě a jejich délka má být náležitě upravena.

Článek 19

Plemenitba nebo plemenářské programy, které způsobují nebo pravděpodobně mohou způsobit utrpení nebo poškození rodičů nebo potomstva, nemají být realizovány.

DOPLŇKOVÁ OPATŘENÍ

Článek 20

Toto doporučení nemá být aplikováno přímo, ale pro smluvní strany přijatelnou metodou, kterou ta která smluvní strana pokládá za vhodnou, tj. pomocí zákonů nebo správních opatření.

Článek 21

Toto ustanovení má být doplněno přílohou obsahující zvláštní ustanovení pro telata.

PŘÍLOHA A
ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO BÝKY CHOVANÉ PRO PLEMENITBU NEBO NA ŽÍR PLEMENNÍ BÝCI

1. Boxy nebo stání pro býky je třeba situovat tak, aby býk mohl sledovat zrakem a sluchem aktivitu na farmě.
2. Jako směrná hodnota se doporučuje, aby plocha pro stánek v boxu pro individuální ustájení býka o průměrné velikosti byla minimálně 16 m². Pro býky o hmotnosti větší než 1000 kg by to mělo být 1,0 m² na každých 60 kg živé hmotnosti.
3. Plocha pro připouštění má být řešena, vybavena a udržována tak, aby se předešlo zranění býka nebo krávy.
4. Býkům má být umožněn dostatek tělesného pohybu.

BÝCI V ŽÍRU

5. Býkům má být vytvořeno dostatečně stimulující prostředí, které jim umožní sociální kontakty. Za normálních okolností se toho nejspíše dosáhne volným ustájením. Pokud se nejedná o velmi malá stáda, nebo pokud není nutná separace z důvodů onemocnění, zranění nebo napadání jinými býky, měli by býci být chováni ve skupinách.
6. Ve skupinách by neměli být chováni býci s rohy nebo společně býci s rohy a bezrozí býci.
7. Pro skupinové ustájení býků s hmotností kolem 600 kg se doporučuje jako směrná minimální hodnota 3,0 m² na jedno zvíře. Součástí ustájovacího prostoru má být pohodlné ležiště.
8. Objeví-li se známky zánětu špičky ohonu nebo příznaky abnormálního chování, je třeba provést úpravu chovatelského systému, např. snížení hustoty stáje, úpravu neproduktivního prostředí, zvýšení podílu objemného krmiva v dávce, zlepšení kvality podlahy nebo úpravu klimatických a hygienických podmínek.
9. Pokud jsou býci uvázáni, musí být délka obojků nebo řetězů náležitě upravena tak, aby nezpůsobovaly bolest nebo úzkost zvířat.
10. K prevenci vzájemného naskakování býků nemají být používány vodiče pod elektrickým napětím.
11. Při projektování a stavbě nebo rekonstrukci ustájovacích prostor pro býky je třeba vyvinout úsilí k tomu, aby byly vyvíjeny a aplikovány chovatelské systémy, u nichž lze předpokládat, že v nich nebude docházet ke zraněním, které budou odpovídat potřebám býků souvisejícím s projevy jejich chování, a které jim zejména zajistí podlahu, jaká je pro ně podle dostupných vědeckých poznatků o podestýlaných ležištích a ležištích s rošty vhodná.

PŘÍLOHA B
ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO KRÁVY A JALOVICE

1. Počet zvířat ve volném ustájení by neměl být větší, než počet kójí a počet míst v krmišti, pokud není objemné krmivo podáváno ad libitum. Doporučuje se, aby byly k dispozici rezervní kóje. Řešení s rozměry chodeb a výběhu mají být takové, aby se předešlo neúměrným sociálním tlakům.

2. Délka stání musí zvířeti umožňovat, aby mohlo stát a ležet na pevné podlaze. Kóje a stání by měly zvířatům umožňovat druhově specifické pohyby při uléhání a vstávání.

3. Zvířata nemají být chována na celoroštových podlahách. K dispozici má být ležiště s pevnou podlahou, které je pokryta slámou nebo jiným vhodným stelivem pro zvýšení pohodlí a snížení rizika úrazů.

4. S výjimkou oplocení se pro ovládání zvířat nemají používat předměty s ostrými hranami nebo hroty. Zařízení nutící zvířata k pohybu mohou být zapínána na potřebnou dobu pod podmínkou, že jsou náležitě kontrolována a v případě potřeby individuálně upravena. V perinatálním období nemají být tato zařízení používána.

5. Zvířatům by měla být poskytnuta možnost kdykoliv vycházet ven. V letní době pokud možno každý den.

6. Dojící technika má být zvolena a dojící zařízení udržováno tak, aby se předešlo poškozování mléčné žlázy.

7. Ocas by se neměl trvale uvazovat.

8. Při každodenní prohlídce zvířat má být věnována pozornost mléčné žláze a pohlavním orgánům. Případný vznik abnormalit je třeba zvláště pečlivě sledovat během posledního měsíce březosti.

9. Doporučuje se, aby zvířata před porodem byla ustájena v boxu s pevnou podlahou a podestýlkou.

10. Odpovědný ošetřovatel by měl být zkušený, měl by ovládat techniku telení a měl by věnovat zvláštní pozornost hygieně, zejména při asistovaných porodech. Měl by dbát na to, aby kráva své tele ihned po porodu olízala.

11. Vznikne-li podezření, že porod bude obtížný, je třeba vyžádat v časně fázi porodu pomoc veterinárního lékaře.

12. Je třeba vyhnout se používání mechanických pomůcek při porodu s výjimkou ručně ovládaných provazů a řetízků; mechanické pomůcky smějí být používány jen ve výjimečných případech a jen pokud jsou vybaveny zařízením na rychlé uvolnění; používat je smí jen zkušená osoba. Není-li možné vybavit tele manuálně bez vážného nebezpečí pro krávu a tele, má

a) u zákroků, provedených pro veterinární účely,

b) u následujících zákroků, které mohou být provedeny pouze v zájmu zvířat, nebo za podmínek uvedených v odstavcích 3 a být požádán o pomoc veterinární lékař.

13. Císařský řez má provádět jen veterinární lékař a jen tehdy, je-li to v zájmu zvířete; císařský řez se nemá stát rutinní praxí.

14. Pro reprodukci, zejména v případě jalovic, by měli být pečlivě vybíráni jak plemeník, tak plemence a to s přihlédnutím k plemeni, tělesným rozměrům, stáří a anamnéze tak, aby se omezilo riziko těžkých porodů.

PŘÍLOHA C ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO TELATA

1. V zájmu vytvoření pozitivního vztahu mezi člověkem a zvířetem je třeba se zvířaty pečlivě zacházet a jinak je kontaktovat od časného věku.

2. Telata by neměla být uvazována; telata chovaná v kotcích nesmí být uvazována.

Pohyb telat může být vhodným způsobem omezen na dobu nezbytnou pro vyšetření nebo ošetření, u skupinově chovaných telat na dobu krmení, a na krátkou dobu po napojení mlékem, aby se předešlo cucání.

3. Jsou-li telata umístěna v individuálních kotcích, mají být tyto kotce řešeny a umístěny tak, aby tele vidělo na ostatní telata nebo jiná zvířata.

4. Rozměry individuálních kotců nebo stájí mají být přiměřené předpokládané velikosti zvířat na konci období umístění v nich. Šířka kotce by neměla být menší než je kohoutková výška telete a doporučuje se, aby byla větší; délka by měla být větší než délka těla telete (měřeno na stojícím teleti od natažené hlavy po kořen ocasu), zvětšená o 40 cm.

5. Pokud je to možné, měla by telata být ustájena ve skupinách, přičemž je třeba respektovat následující ustanovení:

a) telata musejí mít k dispozici ležiště tvořené vhodnou plochou podlahy, na níž mohou ležet bez překážek všechna současně;

b) každé tele musí mít možnost otáčet se, odpočívat, vstávat, upravovat si srst a udržovat se v čistotě.

6. Ležiště pro telata ve stáři do dvou týdnů má, a pro starší telata by mělo být pokryto dostatečnou vrstvou čistého, suchého a pružného steliva.

Prostor pro ustájení telat má být dobře osvětlen na dobu nejméně 8 hodin denně, přičemž přednost je třeba dávat přirozenému osvětlení.

7. Ustájená telata mají být nejméně dvakrát denně prohlédnuta a, pokud se to na základě prohlídky jeví jako potřebné, zevrubně vyšetřena. Nemocná nebo zraněná telata mají být v případě potřeby umístěna v oddělených kotcích s vhodnou suchou podestýlkou.

8. Ošetřovatel by měl zajistit, aby novorozené tele přijalo co nejdříve po porodu, nejpozději pak do 6 hodin, dostatečné množství mleziva od matky nebo z jiného zdroje. Je-li toto napojení spojeno s rizikem onemocnění, které by mohlo vzniknout při použití mleziva z jiné farmy, musí být mlezivo náležitě ošetřeno, například zahřátím na 56 °C na dobu 1 hodiny; v žádném případě nesmí být mlezivo zahřáté na vyšší teplotu, protože se tím ničí protilátky.

Telata starší než 2 týdny mají mít přístup k chutnému, stravitelnému a výživnému krmivu s dostatečným obsahem železa a podílem objemného krmiva odpovídajícím stáři, hmotnosti a biologickým potřebám, aby se udrželo v dobrém zdravotním stavu a vitalitě, a aby bylo umožněno normální chování a normální vývoj bachelu. Telata mají mít kdykoliv přístup k dostatečnému množství vody vyhovující jakosti, nebo možnost krýt svou potřebu pitím jiných tekutin.

Všechna telata mají dostávat nejméně dvakrát denně tekutou potravu až do stáři čtyř týdnů a v každém případě do doby, než začnou přijímat dostatečné množství vhodného suchého krmiva. Důrazně se doporučuje, aby se mléko telatům podávalo z nádob s cucákem, nikoliv z kbelíku. Telatům se nemá nasazovat náhubek.

9. Jsou-li telata krmena z kbelíků, má každé tele mít přístup jen k tomu svému. Zařízení na podávání tekutých krmiv by měla být ihned po každém použití vyčištěna a v případě potřeby dezinfikována. Výkaly, moč a znečištěné krmivo mají být odstraňovány a podestýlka vyměňována tak často, jak je to potřebné.

Je-li třeba telata chovaná ve skupině pod kravami přikrmovat, mají mít přístup do příkrmišť pouze ona.

10. Telata do stáři jednoho týdne a telata s neúplně zhojeným pupkem mohou být přemísťována z farmy, v níž se narodila jen v mimořádných případech.

Při přemísťování telat a jejich přepravě na trh musí být podniknuta opatření k ochraně jejich zdraví a životní pohody.

11. Telata přivezená na farmu musí být držena odděleně od ostatních telat po dobu nezbytnou k tomu, aby se zabránilo vzájemným infekcím. Telata nakoupená pro žír mají být chována odděleně v neměnných skupinách.

12. Elektrická imobilizace se nemá používat.

13. Telata chovaná pro hospodářské účely nemají být používána pro veřejné atrakce nebo demonstrace, jestliže se dá předpokládat, že to bude mít nepříznivý vliv na jejich zdraví a životní pohodu.

14. Vzhledem k tomu, že některé současné chovatelské systémy nejsou vypracovány a provozovány tak, aby to odpovídalo biologickým potřebám telat, je třeba vyvíjet úsilí k vypracování a zavádění systémů, které minimalizují riziko nemocí nebo zranění, a které jsou v souladu s biologickými potřebami; zejména je třeba uplatnit odpovídající krmné režimy a předejít vzniku neproduktivního prostředí, nadměrnému prostorovému omezení a ztrátě sociálních kontaktů.